

Излази суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на год. 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.За АУСТРО-УГАРСКУ, БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 ф., на по год. 3 ф., на четврт
године 1 ф. и 50 новч.За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран., на четврт год. 5 фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Будући на концу године, када треба да затворимо рачуне, позивамо овијем своје дужнике, да чим прије исплате што нам који дугује од „Гласа Црногорца“.

Ко и даље жели наш лист при-
мати, нека попови на вријеме прет-
плату; иначе неће му се лист послати.

На наш лист може се претпла-
тити: непосредно код *Управе К. Ц.
Држ. Штампарије Цетиње (Cettigne —
Montenegro)*, код *К. Ц. Оштравиништва
Новина на Цетињу*, и код г. *Петра
Рамадановића К. Ц. агента у Котору
(Cattaro — Dalmatia)*.

„Глас Црногорца“ стоји:

За Црну Гору на годину 4 фор.,
на по године 2 ф., на четврт године
1 фор.

За Аустро-Угарску Босну и Херце-
говину на годину 6 фор., на по го-
дине 3 ф., на четврт године 1 ф. и
50 новч.

За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године 10.
фран., на четврт год. 5 фран.

Администрација
„ГЛАСА ЦРНОГОРЦА.“

БОЖИЋ.

Славни пјесник Владика Раде,
као српски народни геније, најљеп-
ше је определио у Горском Вијенцу,
на уста Игумана Стефана, значај
српскога Божића. Умјесно ће бити
да то овдје наведемо: Бадњи-дан је;
у Цетињском Манастиру ђаци нало-
жили бадњаке, а Владика Данило и
Игуман Стефан сједе код огња.
Пошто је стари игуман наизглед
бадњацима, како треба по народном
обичају, развеселила му се душа,
на говори:

Бог да прости весела празника!
Донесите, ћето, оне гусле,
Душа ми их ваистину ниште,
Да пропојем, одавно нијесам.

И стаде уз гусло овако пјевати:

Нема дана без очнога вида
Нити праве славе без Божића!
Славно сам Божић у Витлејем,
Славно га у Атонску Гору,
Славно га у свето Кијево;
Ал је ова слава одвојила
Са простотом и са веселашћу.

Па даље опијова српско обичаје о
Божићу, који увеличавају Божићну
славу и ону у Витлејему, и на
Атону у Светој Гори, и у Светоме
Кијеву. Дакле се нигдје у великом
православном свијету не слави ве-
сели дан Рождества Христова као у
Српству!

Црквена слава овога великога
дана, која се иста разлиже од
Нила и Дунава до Леденог Мора и
Тихог Окена, ставља нам пред очи
пашу заједницу у лијепоме право-
слављу, коју је српски народ, као

сламка међу вијорове иновјернијех
олујина, знао и могао чврсту са-
чувати, кроз вјекове, у срећнијем и
црпцијем данима свога народнога жи-
вота; и за то нам се с правом данас
присади намљу, а душа у милини
ужива.

Уз црквену славу долазе наши
лијепи народни обичаји Божићни,
који се врше од Скопља до Сара-
јева — „од Пеште даж до Черно
Горе!“ И Стара Србија и Нова, и
Срби у Бачкој и у Банату, у Сла-
воији и у Хрватској, Србијем, Босна
и Херцеговина, Далмација и Бока
Которска — сви са Црном Гором
данас преставају једну етнограф-
ску индивидуалност, један народ,
који се разликује од сусједнијех му
народа овијем својим народнијем
обичајима. Па када види ово растр-
гнуто комађе, што је тако сила
јачега растурила и раздвојила, како
Србни да се данас не весели, кад
види ипак ту чврсту моралну за-
једницу народну, ту животну снагу
српску!

Али Црну Гору, уз црквену
славу и те народне обичаје, данас
раздражава још и једна историјска
успомена. Ова потоња стопа непо-
корено српске земље наодила се
између силнијех непријатеља, Ту-
рака и Млечића, који су на њу
насрћали разицијем начинима. И по-
вјерство било је почело поткопавати
њену најјачу моралну снагу — пра-
вославије. Дошавши на владу при
Петровић-Његови, бесмртни Владика
Данило, одма увиђа ту опасност, и
једне Бадње вечери не оста Црно-
горац који се су три прета не кр-
сти! Тај догађај огледа се у црно-
горском православију, чистом и исклу-
чивом, какво није владало у нијед-
ној српској покрајини, и најбољи му
је докуменат — „олтар прави на
камен крвави.“

Све то тумачи ово весеље, што
данас испуња сваку нашу кућу од
сиромашке колибе до књажевског
двора; и све то налаже нам, овако
раскомаданијема, овако изложенијема
све опасности валовима туђинштине,
да свето чувамо ово наше народно
обиљежје, које тако подржава у срп-
скоме народу и свијест православија
и свијест свесрпства.

У овоме нашем народном оби-
љежју, у Божићнијем нашијем ли-
јепијем обичајима, ми имамо мирбо-
жење, које одговара оној анђелској
црквеној пјесми: „Слава во вишњих
Вогу и на земљи мир, ва человек-
јех благоволеніе!“

Гдје је мир Божији у кући, у
општини, у народу, ту је и бла-
гослов Божији. За то и честитамо
Србима свијема и свуда ове веселе
благе диеви са лијепијем народнијем
божићнијем поздравом:

Мир Божији!

ПРОСЛАВА ОСЛОБОЂЕЊА КРИТА

у Лондону.

„Петроградске Вједомости“ доносе из-
вјештај о прослави ослобођења Крита у
Лондону врло опширан, који заслужује,
да га бар изводу донесемо нашијем чита-
оцима.

Бајроновско друштво, које састављају
инглески филелени, приредило је свечано
благодарење поводом ослобођења Крита у
цркви св. Петра, у којој се бесмртни Глад-
стон, славни борац за слободу потлачени-
јех народа, обично Богу молило. На благо-
дарењу су били преставници комитета вој-
воде Вестминстерског, грчки дипломати
преставници, чланови горње и доње куће и
многобројни критски пријатељи — Ингле-
зи, Грци, Руси, Французи и Италијанци.
Осим инглеског свештенства на благода-
рењу били су још руски протопоп Смирнов
и руском посланству и два грчка архи-
мандрита.

Богослужење се састојало из пјевања
химна најмилијех пок. Гладстону, па је
један свештеник, очитавши молитву за
здравље Краљице Викторије, Цара Николе,
Краља Умберта, председника француске
републике Фора, и Краљевића Ђорђа, из-
говорио дивну проповијед на текст из
пророка Исаије. Он је у краткој изложби
историју критске борбе за независност, и
позно страдања Крићана, који су јуначки
подносили, од како су се латили оружја
да се ослободе или сви изгину. Говорио
је и о државама, које су биле противне
ослобођењу Крита, и завршио је дирљиви-
јем ријечима о Гладстону „чија је смрт
нас неизмијерно осиројашила у свему, што
се тиче нашег моралног, политичког и
религиозног живота.“

У вечер је био велики банкет под
председништвом извршног правника лорда
Колриџа, на ком је било све духовенство
што је било на богослужењу, неки чла-
нови горње и доње куће, уредници листо-
ва, политички људи, председник удружења
иностранијех новинара дописник „Н. Вре-
мена“ и преставници грчке, руске, фран-
цуске и италијанске колоније. Дворана је
била испуњена грчкијем заставама, и за-
ставама четири државе, што су дале Криту
слободу.

Послије здравнице Краљици Викто-
рији, лорд Колриџ подигао је здравицу
грчком Краљу, и у својој одушевљеној
бесједи, измјеу осталог рекао је, да је
свечаност, на коју се сакупило толико
друштво, једна од најрадоснијех и најзна-
менитијех. Благодарствено молебствије, ко-
је се свршило у цркви св. Петра, врло се
ријетко држи у Инглеској, као и. п. по-
водом оздрављења Престолонаследника и
јубилеја Краљице Викторије, ипак смо
данас отслужили молебан у славу тријумфа
слободе. Свако поклоњење посљедње два
вијека уставало је на Криту да се осло-
боди, и сваки пут је немилосрдно устанак
био угушен потоцима критске крви. У
духу Крићана мора бити неог непобједи-
мог, некаква сила љубави к слободи, коју
су Крићани поселили с мањком матери-
лијем. Али да Краљ Ђорђе није послао
свога сина у помоћ Крићанима, ко зна
би смо ли данас свечковали слободу Крита?
Дјеловање Краља Ђорђа било је оправдано
пољуднијем догађајима и одлукама јевроп-
скијех држава. Штета је велика што ове
нијесе раније дошле на те одлуке, јер
шћашу укловити од Крићана много невоља,
и Инглеска не шћаше навући на себе
тешка подозревања. Нека буде ослобо-
ђење Крита срећнијем знамењем за будућ-
ност. Говорник је завршио са жељом да
Крит буде присаједињен Грчкој, која је
принијела толико жртава за његову слободу.

За лордом Колриџом устао је познати
парламентарни борац Дилке, који је неопис-
ивијем одушевљењем био поздрављен од
свијех присутнијех без разлике странака,
и он је подигао здравицу Краљевићу Ђор-
ђу. Он је говорио о историји грчкој у
овом стољећу, нагласивши, да су грчки
пријатељи владу жељели и сматрали нео-
ходнијем ослобођење Тесалије, Крита и
Епира. Канинг је непрестано радио, да се
ове три провинције присаједине Грчкој. И
да је он мало више познано то би и по-
стигао. Лорд Палмерстон је такође ми-
слио да без ове три провинције Грчка не
може опстојати, као нација. Он је припо-

гао да се Јонски острви присаједине Грчкој,
али није доживио коначног тријумфа своје
политике, да ове три провинције уђу у
састав грчке Краљевине. На берлинском
конгресу ово је питање поново било потак-
нуто, али онога пута Француском; и Теса-
лија и Епир збили су били објекти Грчкој,
и тек 1880, заузимањем грчког комитета,
у ком је био и лорд Розберн, Грчка је
добила Тесалију, али су јој Епир одрекли.
У марту прошле године, иницијативом
„Дели Кроникла“, који је вазда заступао
грчке интересе, сто чланова инглеског
парламента телеграфало је Краљу Ђорђу,
потпуно одобравјући његово дјеловање и
жељећи успјех његовој тежњи, да обез-
беди Криту слободу. Овај наш поступак
називали су конзерватори људим, па су
га и неки либерали осуђивали, бојећи се
заплету. Динашња светковина најбоље го-
вори ко је био на правом путу. Честита-
јући топло Грчкој ослобођење друге од
три провинције, Сир Дилке је завршио са
жељом, да управа Краљевића Ђорђа на
Криту буде тако успјешна, као што је
Краљ Ђорђа у Грчкој.

Члан парламента Стевенсон посветио
је скоро цијелу своју бесједу успоми
пријатеља потлаченијех народа — Глад-
стону.

Г. Томасон подигао је здравицу при-
јатељима Крита, на коју су слиједили
одговори. Од стране Руса одговорио је
дописник „Петроград. Вједомости.“ Као
Рус он се поноси што је Русија играла
тако сјајну улогу у ослобођењу Крита, и
успјешно истакла кандидатуру Краљевића
Ђорђа.

Сир Ђулис Морис за тијем је прочи-
тао прелијепу оду, нарочито написану за
ову светковину, у којој слави херојску
борбу Крићана за слободу.

Грчки архимандрит Пераски поднио
је Бајроновском Друштву дивну застану
бијелијем крстом на плавом пољу, па је
банкет касно завршен концертном, у ком је
учествовала грчка оркестра и неки умјет-
ници.

ДОПИСИ.

Улцињ, 10 децембра. — 6 децембра
Никољ-дан, имен-дан нашега Успавнога
Господара Књаза Николе био је прослав-
љен најљепше, као сваке године. У очи
тога дана иза ране вечери народ је била
окићена барјацима и тробојним заставом;
а у сами пак мрак било је и осветљење
по свој вароши, градеком бедему и чак го-
ре у Бијелој гори. На узвишеним диреци-
ма пред читаоницу бијаше од ферида мо-
нограм: Ж. К. Н. Те вечери, друштво чи-
таонике било је сакупљено у самој читао-
ничкој сали, које је отолен, послје пре-
седниково здравнице и уз клицање: „живио
Књаз Никола!“ отишло пјевајући химну
„Убавиј нам Црној Гори“ и „Онај“ онамо“
пред сами дворца „Ратиславу“ — стан
нашег г. управника. У путу синјетлијаху
патростетни бенгали, а у вис небу узнесе-
ћа се ронкета односане жеље и весело
пупане. Друштво се веселило ту до ду-
боке ноћи, бе је и почашено било од г.
Управника. Од младих људи занесених и
родољубивих здравица бијаше, које про-
цраћаше друштво са „живио!“

Сјутра дан била је архијерејска служ-
ба, коју је одслужило са мјесним свеште-
нством Високопросвештени Митрополит г.
Хадри-Сана Гусановић. На великом „иходу“
био је спомињат и Велики Император и
Самодержац свеја Русији Цар Никола II.
Наз службе, којој је присуство било много
побожног народа, следовало је „благода-
рење“ са „кољенопоклоњенијем и мно-
гољестивијем“ за пријеме које поред цркве-
них звона, поздрављаху са градеком бедема
и топовски метци. За све пријеме призивног
богослужења пред црквом упараћена бија-
ше и чета војника, под команду официра
Петра Ђуранковића, којој је командовао при-
изласку из цркве: „пред перен!“ уз клицање:
„живио Књаз Никола“. На честитање се
ишло код г. Управника без разлике нје-
роисповиједи, које су такође у свима бого-
мољама држале „молебствије.“ — Почаш-
кени сви као и војска, која је парадно до-
пред дворца „Ратиславу“ ишла, цео дан
текло је бурно весеље, које је свечано
било православним и већим дијелом са

својим српским „креним пшеном.“ Тако је ето и свршена та наша драга и мила свечаност.

Уз ово пак могу приблжити, да је све до почетка овога мјесеца била најпријатнија јесен какве ријетко ко памти — и сува и топла. Тек сад посљедњи дана почела се зима указивати са снјегом, те се бојимо да нам по бањачама разног цвијећа цвијетови не пострадају, а ту би нам били и цвијетови лимунова, перанаца мандарина и др., јер ето јуче као и данас освиће жестока зима са снјегом и сјеверопеточним вјетром. Али свакако томе бијеломе госту међу нама нема дуго вијека, кад предпоставимо, да је ово Улицин, у коме као у топлан предјелима благородни фрут и цвијетови расту.

У осталом народ је доброга здравља. Радио је и занимао се до сад, да поред толиког овје придошлог свијета, који се стекао јединствено, да се презими, нико се не чује да се жали на глад или злу годину; а у пазају довољно долази урмелинова брашна, кило по 7 новч.

Нови прокоп за ријеку Врделу која је утицала у Зоганско благо свршен је, те сад та понајвећа вода не слива се у Зоганском дугу, да плани наше земље него тек у порат: „Књатина Милена“. Посљедице тога, и ако није било велики киш, виде се по самом дугу, у коме још до данас нема ни најмање поплаве.

Сад до скорог и опет другог виђења!

П. Ј.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

(Чишћење и клачење воћака.) И у случају кад воћке имају круну као што треба добро је да се код млађих воћака посље сваке 2—3 а код старијих посље 5—6 год. изврши преглед и том приликом уклоне из круне сваке воћке све лишћне гране, све граничне које се не развијају правилно и у опште сви они дјелови који квари облик круне. Такав рад познат је под именом чишћење воћака и за правилно развијање воћака оно је скоро исто толико важно као и само орезивање.

Зато баш, што је овај рад толико важан, потребно је да изближе покажемо шта све треба уклонити из круне воћака па да се оне даље развијају као што треба, и да отуда обилније рађају. Тако, треба уклонити:

1. Све оне гране које се додирују с гранама сусједних воћака или улазе и у саму круну тих воћака. Овако што може се десити наравно само у случају, кад се при сађењу воћака није пазило на потребно одстојање;

2. Све изумрле дјелове летораста и грана;

3. Све гране које се тару и укрштају, јер се у оваком случају због тарања јављају болести, а због укрштања штете се родне граничне, па воћка због тога мора угинути а прије а послје;

4. Све оне гране које се гранају у истом правцу а при том су и у близу т. ј. и раздалеко једна од друге бар за 70. см., у таквом случају ваља уклонити грану која је негоднија, или ако је потребна, приморати је на неки начин да у будуће заузме други правец;

5. Све гране или дјелове који расту на ниже и тиме сметају пролазу. Ово на-

рочито важи за воћке које су посађене поред друмова и путева;

6. Све болесне дјелове, за које се има увјерења да се не могу излјечити;

7. Све млазеве (водоције), који су сасвим лишћни за облик круне;

8. Имелу (*Viscum album*) ако би је било, и то одијецањем све заједно с којом оне гране на којој је, јер се само на тај начин неће више појавити;

9. Лишјаје и маховину;

10. Све остало што не припада воћки а нарочито, ако би јој то ма у чему шкодило.

Ако су на каквој грани или на деблу воћке болести: рак, смолоток или опала, онда да би се ове сузбиле, треба приликом чишћења извршити рану према величини воћке на 1—3 мјеста по дужини а исто то учинити и са стране ране. Дужина ових парања не треба да буде мања од 20 см. изнад ране а исто толико и испод ране.

Употребом парања дешава се врло често да се и рак и смолоток излјече свесвим и да се тако одстрани штета, коју би од њих воћке насигурно претрпјеле. Па и у случају, кад су дебело и главни стуб чворовити или с плаутом кором, или кад су слабог раста, овако парање је такође од велике користи. На гранама, парање треба извршити овоз или са стране и ваља да се протеже по цијелој дужини оног дијела који се жели појачати. На деблу пара се од најниже гране у круни па све до врата воћке (земље). Ако је потребно извршити парање на више мјеста (2—4) онда ваља припазити да зарези иду по могућству што праније и да буду у подједнаком растојању један од другог. Парање таласасто као што неки раде, нема никакве значаја, па га зато не треба ни употребљавати. Да се од парана има корист, потребно је да се кора сасвим расијече па макар се врхом пожа засејкло и нешто дрвета. Воћарски нож с пошљеним ријезом најгоднији је за овај циљ, само ако је добро оштар. Парањем даје се маха кори да се развија у ширину и већ послје неколико пдјеља може се видјети, да су запарана мјеста одмакла у развијању — појачана.

Чишћење воћака врши се у октобру и може се продужити све до доба док се воћке не разилетају, али што прије, то боље. Боље је зато, што се тај посао може извршити на тенани, док међутим, ако би се оставио за прољеће, могли би се суштински многи радови те се чишћење воћака не би извршило као што треба. Неки чисте воћке и љети, али како је лакше уочити рак и друге болести кад је воћка без лишћа, то се за овај рад јесен навиком претпоставља љету. Наравно, кад се преко љета запази сува грана, а при том се може уклонити без икаквих штета (нпр. да се не отресе род), онда је преко љета не треба гледати на воћки. На случај, кад воћка није родила, онда се чишћење може почети у септембру; тада ће заостали дјелови добити више хране (резервних материја) те зато на прољеће бити знатно снажнији. Ране које се том приликом причине тестером ваља пожељно добро загладити и то у случају, ако тестере није било сасвим оштро и ако су зупци били повећи. Ако су ране мање од 4 см. онда их не треба премазивати воћарским воском. На случај да су ране врло велике, их треба премазати катраном, но тада ваља припазити, да катран не удари у

Овакова скупљача и пенпатаваца српскијех књижевнијех старина морао је Шафарик потражити, да му се нађе поред многојех другичјех на помоћ у великом дјелу, којим је изишо свијету на видик дичну српску прошлост.

Г. Магарашевић је нашао у Шиду код сина Драгосављевића седам писама Шафариковијех, у којима се потанко говори о појединијем Србулама, и из којих се види, како је Шафарик у најживљај књижевној свези био са српскијем књижевницима. Та нам је свеза створила историју Српске књижевности, и друга књижевна дјела Шафарикова, која су по ученом и страном свијету развијала лијепо и поносно прошлост српског културног живота.

IV.

Исти г. Магарашевић на четвртм мјесту у овом љетопису саопштава чланак под насловом: „Патронат српске новосадске гимназије узима у обзир Павла Јосифа Шафарика пред кр. угарским намјесништвом 1824 године.“

Карловачки гимназијски директор Магда написао је био географију Угарске и у тој књизи писао је богате и плодне крајеве у Угарској, надостанивши да би са природног богатства Угарска могла за себе сама постојати. Та књига подигла је буру код тадањег угарског намјесништва, које је записало од Беча. Огорчење је толико било да је то осјетило не само Магда, него и сви они, који су као и он припадали јенањелачкој вјероисповједи, јер је стигла забрана српскијем црквено школскијем властима да примају јенањелачке за професоре или за секретаре епископске. Изузетак је учињен само за

пвице коре, јер у том случају кора страда.

Кад се уклоне поменуће гране, заче (непарају) болесна мјеста и загладе или премажу ране причиниене тестером. онда треба са воћка уклонити још и лишјаје и маховину.

Занета ружно је видјети воћку са овим готовинама, једно с тога, што они живе на рачун воћке, а друго и зато, што је у њима право легло многобројних инсеката који се доцније јаве с многим и разним штетама. Осим тога и лишјаји и маховине посве су згодни за задржавање влаге, а влажна мјеста жива су згода за настанивање разних гљивица које проузрокују опет разне болести на воћкама. Зато се с правом и вели, да се лишјајима и маховином знатно прекраћује вијек воћкама.

С младих воћака лишјаје и маховину лако је скинути гуљом сјена нарочито крупнијим, крвином, а за младе и старије воћке сасвим је добро имати нарочито металну четку. При том ваља пазити да лишјаји и маховина падају на какав застор, да би се послје могли снати.

Узгред, кад се чисти воћка од лишјаја и маховине ваља са ње уклањати и сву подубљену или одљуснуту кору, по и тада треба пазити да кора не пада на земљу јер су и у њој многи инсекти, који се сад могу најлакше утаманити, ако се кора снати. Ако би кора остала на земљи, онда би инсекти остали живи, те би се доцније појавили исто онако као и када кора не би била очистијена.

Стругање одљуснуте или одубљене коре може се вршити и каквим тупим пожем „кустуром“, но боље је кад се за ову потребу набави нарочити стругач.

Приликом чишћења коре ваља пазити да се здрава кора не повреди, јер ако се тако уради, онда може бити већа штета по ваља.

Кад је воћка лијепо очистијена, онда остаје још један посао а то је да се воћка оклачи. За ову потребу ваља угасити клак на исти начин као и кад се кућа клачи па и клачити исто тако.

Приговорима, да олачене воћке није су лијене нема ниуколико мјеста. Таква воћка, кад се зна, да се тиме негују као што треба, неће можда бити лијене једино онамо гдје се очекује род без икакве муке и гдје се жали жртвовати који дан за клачење и која пара за клак!

Оклачене воћке, то су тек у пуном смислу ријечи, лијене воћке, и свуда, гдје се оне виде, показују: да њихов госа од ваја вредношћу, бистрином напреднијим радњама и да рачуна на род својих воћака.

Корист је од клачења воћака врло велика, јер се клачењем:

1. Уништавају заостале жидице лишјајена, маховине и гљивица, које се ни сјењом, ни четкама, ни стругачима не могу сасвим уклонити;

2. Олакшава се одубљивање и сваљивање оних дјелова и коре који су заостали на деблу и гранама приликом чишћења;

3. Спречава се скупљање инсеката у пукотине коре;

4. Отежава се ношење јаја и извођење гусјеница (ларва);

5. Сузбија се даље развијање и настанивање гљивица, маховине и лишјајена;

6. Заклања се дрво од хладноће и жеге, односно од замрзавања и опале.

„Тежак.“

старега Банничког, секретара тадањег Митрополита Стратимировића и за Шафарика, али с том примједбом, да му се одма мора одузети гимназијска плата, и да само може као професор остати.

Тај допис послат је тада њему Митрополиту Стратимировићу, као врховном патрону обију гимназија. Тадашњи бачки епископ Гедеон сазове одма патронатску сједницу, у којој се прочита та највиша наредба. Овако категорично захтјевање неомла је потресало патроне гимназијске, те ријеше да се узме у обзир гимназијски директор Шафарик. Ову обзир мотивисао је и пропратно епископ Гедеон својом преставком на митрополита Стратимировића, у којој се између осталог вели:

„Прочитавши садржај хвалевог Високог потписа, веома нас је све тронуло осјећај синовољег поштовања и поданичке оданости, када разумјесмо да Његово Величанство поред толикијех и тако великијех брига у пространој држави својој бригу брине и за наш млађани просвјетни завод.“ Да закљони Шафарика у престани вели патронат, да он сам врши директорске дужности, а да директор у новосадској гимназији није ништа друго него први професор, чија предавања као и осталијех професора патронат напенада похађа. Осим тога патронат хвали знање и владање Шафариково. Најпослије „предмет, које поменути први професор у овој гимназији предаје, очевидно нијесу ни у каквој свези са његовом вјероисповишћу...“ за учење науке вјере постарао се овај патронат тако, да виши и нижи гимназијски разреди имају своје вјероучитеље, како омаднина римо-католичке вјероисповијести, тако и омадина наше вјероисповијести. Ови вјероу-

(Зобно сјеме.) Наши ратари данас исто тако скоро раде земљу, као и прије ето година. Но да су и све прилике остале исте, као у старо доба, ја не бих уста отворио. Али свако зна, да данас једна њива много више мора да изда користи, него прије а њега око ње није ни за длаку већа но прије. Па од куд ће та земља до вијека рађати, кад јој се снага не занавља? Данас се мало која њива одмара по годину дана, ријетко се или се нигђе не дражи прави угар. Једна њива добије љубрета сваке десете године и то је тако мало, да једва што вајди, што 'но ријеч „тек па један зуб“. Па сјеме, које бацамо у земљу, какво је? Док други напредни народи одаберу за сјеме све што је најбоље и најврсније, наш ратар заграби из хрпе негледуш сјемена, онако како је често недозрело, непотпуно, шанадно и љубренито.

Кад ратар тако рђаво ради и негује своју земљу, нека не криви никога што му земља све слабије рађа. Нека увиди да до њега лежи кривица, па нека прионе, да је исправи. Ми ћемо му у томе свагда етојати на руци.

Данас рећимо коју о зобном сјемени. Наш ратар од свих пољских усјева највише се ваља тужи на зоб, како га непрестано родом омане. Истина је, прође по неколико година, док зоб не понесе. Али та слаба жетва зобна може се лако расту-мачити. Наш снјет одабере своју најслабију њиву за зоб, мислећи, да зоб не тражи јаку, снажну земљу и да у мршавој прти. Али колико има истине у томе, види се по жетви. Друго зло је то, што наш ратар врло слабо пази на сјеме. Не труди се, да најбоље, најодабраније сјеме узме, него често најгоре, онако, како је неједнако, љубренито.

Многи мисле, да ће злу доскочити, ако донесе са стране какву добру врсту сјемена. Али се љуто шрају, јер се најбоље сјеме за врло кратко вријеме (1—3 године) у нашој рђавој, мршавој земљи изметне, промјени, те се опет нијесмо користили. Страним сјемом, дакле, нијесмо се помогли. Али није нам ни потребно страни сјеме, јер и својим домаћим сјемом можемо много богатију жетву постићи. Овим нијесам хтјео рећи, да не узимамо добро сјеме са стране, баш на против треба са њиме пробати, ако се надамо бољој користи, но од нашега.

Сјеме нека је прво и прво потпуно зрело. Зато је добро дно усјева за сјеме оставити на њиви, док сасвим не сазре. Сјеме затим треба на решету или машини уредити, да само чиста, снажна, потпуна зрна остану. Но да сјеме буде крувано, снажно, да не буде сама љуска са врло малом жезром, него велика жезра са танком љуском, мора се земља редом љубрити, да зоб може одакле себи хране наћи и добро се развити.

„Ива.“

(Клак противу гусјеница.) Опажено је, да су неке биљке, које су биле близу гомила од креча, поштеђене биле од гусјеница. Та је појава побудила неке, да то принцип утицаја креча, па су неколике биљке, на којима је било много гусјеница, посуте нетрошеним кречем. Посљедица је била, да се посље 3 дана није више видјело на тим биљкама ни једна гусјеница. Креч биљкама не уди; шта више испрани са лишћа крпом или водом од заливања,

читећи уредно пазе и старају се, да њихови ученици врше дужности сваки своје вјероисповијести. Пошто дакле први професор ове гимназије поред осталих својих епосности повјерена му предавања веома марљиво и вјешто врши, и вјероисповједањем својим никакве сметње не чини, и као што је речено, пошто патронат овај у мјесту чешће похађа предавања и мотри будним оком на предавања појединих предмета, која овај професор предаје, и која јасно ни мало нијесу у свези са његовом вјероисповишћу; то при свему том не види патронат овај довољно разлога, да му повјерену дужност откаже, и уједно би патронат овај веома жално, кад би овакова професора морао ма којим случајем изгубити“

Митрополит овај изјештај није даље краљевском намјесништву, и сам моли да се Шафарик и даље остави у својој служби из истијех узрока, из којих то и патронат чини, к томе Митрополит истиче још оштрије „спремнијех људи грчкоисточне вјероисповијести“.

Услед овог заузимања, долази одговор из Пеште, да је Његово Величанство извољело милостиво ријешити: да се први професор у истој гимназији П. Ј. Шафарик у својој професорској служби напосљетку оставити може, али да се уједно и патронату те гимназије мора запонидјети, да реченом професору сваки дан ушати у вршењу службе директорске одмах одузме“ У исто доба се наређује Митрополиту, као што му је највише рјешење достављено за карловачку гимназију, да се за директора и професоре никако не бирају људи јенањелачке вјероисповијести, и да се уопште такана мјеста никуда не повјеравају страницима па ни поданицима.

ЛИСТА К.

У СНОМЕН ШАФАРИКУ.

III.

Професор Ђорђе Магарашевић износи преписку Шафарикову са Адамом Драгосављевићем, српскијем учитељем у Мохачу.

Шафарик је први био, који се озбиљно латно посла да испитује српске књижевне старине, било штампане, било писане, које наука назива *Србулама*. За то гдјегод је чуо да има Србула, тамо је хитао. За кога је год чуо да има Србула или да их прибира, одма му је писао. Међу таквијем скупљачима бјеше и Адам Драгосављевић, који је био у прешпци и са тадањим српскијем и хрватскијем књижевницима, прије него са Шафариком. Г. 1826 Вук је писао Драгосављевићу, молећи га да му добави коју Србулу, и то од старијих црквенијех књига, штампанијех у Црној Гори, Миљешеву, Скадру, Маџици и т. д., па које писмо Драгосављевић одговара Вуку, да се он тиме послом већ бави; да у свакој цркви има по једна по дшије Србуље, али да су понајвише без потписе мјеста и године, подеране испријед и састрат, и да се врло ријетко читав налази.

Драгосављевић се бавио дакле тијем послом већ г. 1824. Он је знао и за старе српске штампарије, јер има једна његова библиотка која на крају гласи: „Србљи дакле стари прије дијје епоштине година имали су пет типографија (т. ј. у XV и XVI вијеку), а данас немају ниједне! Ђе су Божке, сад те штампарије! Буд не еташе, куд ли пронадохме!“

ђубри земљу. По томе, креч је средство, којим се понајуспјешније могу гусјенице сузбијати, те је за препоруку у таквим случајевима употребљавати га, у толико прије што је јефтино и изискује за употребу незнатног приправљања.

(Окопавање воћака.) У земљи около воћака живе с јесени многе чауре (лутке) и ларве (црви и гусјенице) многих инсеката који у прољеће и лети штете воћке на свакојаче начине. Све те штеточине најлакше је сада уништити окопавањем воћака, јер ће се у том случају избацити на површину земље све чауре и ларве и поскapati од хладноће, а многе ће једва дочекати тице, а нарочито свиње. Осим тога, корист је од окопавања воћака и у томе, што се тада земља излаже утицају ваздуха, те се тако у неколико и ђубри, а у колико је земља боља, роднија, у толико ће и воћке идуће године боље родити.

(Пепео од грва најбоље ђубре за баште.) Пепео од дрва садржи у великој количини све хранеће минералне материје као: калцијатрон, силицијену киселину и т. д. Пепео од растовине садржи 2—4, од јеловине и боровине 9—15, од јабланине 16, од буковине 25 процената фосфорне киселе соли. Кад се пепео мијеша са другим ђубретом, онда се додаје највише 20 ока пепела од буковине или 30 ока пепела од боровине. Кад се ђубри пепелом у тешком стању, онда се на оку пепела узима 40 воде. Пепео се сипа у један суд, поспе се водом и остави се да стоји 3 дана. За то вријеме се једнако мијеша.

(Користи од суцокрета.) Један ектар земље засијан суцокретом у растојању, од 40—50 мц, гдје може бити 40.000 до 50.000 биљка, даће као што воде „Scientific American“ 30—40 хектолитара сјемења. Од те количине сјемења добива се 6 и по до 9 хектолитара врло добра уља. Од држдине, која заостане по цијељењу уља, могу да се мијесе колачи, који су изврени за хранење стоке. Од стабљика, кад се сагоре, добива се пепео, у којем има 01% кале, те се по томе пепелом, који је с тога врло добар за ђубрење, може да врати земљи сва количина калија, који је ова биљка у своме порасту исприпала из земље. Зелено лишће убрано а по томе осушено и самљено у прахак, кад се помјеша са бобом, даје добру храну за краве музаре. У сјемењу има, као што је речено доста уља, убрато као и у ланеном сјемењу, а кад се пречисти, има све оне особине, којима се одликује и ланено уље. Уље је врло добро за осветљење, јер не дими, а изврено је, да се мијеша у боји, који брзо суши, те га због тога сликари нарочито траже. Корист је ове биљке и у томе, што не лати од нјетрова и што и на посним земљама даје лијеп доходак. Тако пак, гдје се гаји, ни један пчелар не треба да пропусти, а да своје копитице не приближи овој биљци, јер пчеле на цијетовима суцокрета налазе обилно напие, а мед је при том са свим укусан. Да пчеле у ројевима слијетају на цијетове ове биљке, о томе се, нема сумње, увјерно сваки пчелар и зато у близини свакога пчеларника треба и овој биљци да се одреди скромно мјестанце. Кокошке пак, кад се хране сјемењем суцокретовим, посе јаја врло издато, како се само пожељети може, а свијетне чашнице, прије по што се

зачетне сјеме, могу се употребити за јело исто тако као и артичока, јер су исто тако укусне. Суцокрет је како се год посматра, биљка врло корисна за свакога пољопривредника, јер даје лијепе дохотке, па и тамо гдје много биљке не могу ни успијевати.

(Славенско трговачко друштво у Бечу) I. Bez. Reichsrats-strasse Nro 3. основало се и пружа како трговцима тако и помоћницима „славенске народности“ бесплатно своју помоћ на пољу трговачке струке, попуње мјеста и т. д. — Чланови имају првенство, а чланови могу и тровци и помоћници но само славенске народности — бити. Сваки Славјанин може у свом матерњем језику (дакле Срби — српски) с друштвом дописивати се. — Ближа извјешта даје предједништво истог друштва а у изванредним случајевима још и основатељ друштва Велимир Црпајац, Беч XVIII. —

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетиње, 23 децембра.

(Из војеног стана.) Баталјон наше стајаће војске, што је сада на реду да се учи, пошао је у Подгорицу, гдје ће зиму провести.

(Парастос.) У недјељу послје литургије био је у Влашкој цркви парастос, који су приредили покојном Окици Глушчевићу, уреднику бившег београдског „Одјека“, његови овдјешњи пријатељи и поштоваоци. На парастосу изговорно је г. Шаулић, секретар великога суда, лијепу бесједу, у којој је изложио обилати рад на новинарском и књижевном пољу врлога покојника. Црква је била дупком пуна народа.

— Из Салча нам пишу:

Никољ-дан, имендан Њ. В. Господара, и овдје је лијепо прослављен. Послије мисе, мјесни парох фра Алфонсо отпјевао је „тедлум“ (благодарје). Послије богослужења изашао је народ пред цркву, гдје су ђаци са учитељем отпјевали народну химну, послје које народ је клицао: Живио Господар! а упарађени војници пуцали су из два пута плутун. За тијем је г. командир М. Јанковић частно војску пићем а ђецу слаткишима, и ту се чуло лијепијех здравља.

Познато вам је, да је у Салчу ове године отворена нова оновна школа. Многи младаци, који су већ били прошли 15 година, дозволом управитеља приморске нахије г. Марка Петровића, долазе сваке друге вечери у школу, те их учитељ поучава читати, писати, рачунати и пјевати родољубиве пјесме. Досад их има 15 ученика, а придоклине их и више. Они ће овако учити док наступе прољећни радови.

РАЗНЕ БИЉЕШКЕ.

(Двобој међу животињама.) Један природњак прича ово: посматрао сам паука, како је измислио из свога склоништа и почео је удешавати своју пређицу. На то полети муха клеветарка (то је она велика што на прозору клеће са страшном зуком) па се лијепо заплете. Паук се с неопишаном брзином на њу устремно, али она га је страшно крилима и суром одбила. Паук је па то брзо утекао, мало се одморно и онда почео заплетати пређу и то врло брзо, те се муха још више заплетала. Кад је мислио да је добро заплео, он је поново наспруо на свој плићен, али га је муха поново још снажније одбила. Тако је било дванаест пута, док муха није савим сапаладана. Кад је већ потпуно била у крпама паук је тако био уморан, да се једва кретао. Тако се увукао у своје склониште и тек је послје шест часова изашао и свој лов појео.

(Старац од 154 године.) Статистиком је доказано, да стогодишњи и још старији људи има највише међу Румунима, Бугарима и Србима, што знаш, да међу њима има много више људи, који доживе и прекуре 100 година живота, по у другим народа. Последњи попис народа у Русији изашо је, да у огромној Русији има 12.000 стогодишних старца. Поједини између њих доживљују старост, какве је рјетко наћи на свијету. И ако 12.000 стогодишних руских старца није много на 128 милијуна становника, опет они дочекају најдубљу старост, јер их има од 110, 115, 120, 130 до 150 година. Прије неколико дана умро је како руски листови јављају, у селу Ивановском, у Курјској губернији, један старац у својој 154. год. То је био здрав, снажан, и окретан човек, којему све до саме смрти није било потребна ничија туђа помоћ. Овај старац

био је трговац, као што му бијаху отац и дјед, који су трговали у Белгороду и по савјевима јужне Русије. Свој дуги живот старац је приписивао томе, што од своје 25 године није јео ништа, што није свјеже, што би било кисело, шкoпљено и усолјено, но се вазда хранио свјежом, младом храном. Волио је младе крмпире, краставце, пасуљ, боб, грашак, јагањце, јаја је јео само, чим их кокоши снесу, и т. д., и тим се хранио, вјерујући да тим поаржава себи живот. У младости се бјеше један пут разболио и један београдски доктор упути га на свјежу и младу храну, па да неће никада бити болестан. Он је тако и радио, а могао је, јер му је отац оставио доста новаца. До 150. год. издржавао се овако, и тврдо је вјеровао, да ће поживјети још 50 год. Али промјена хране учини, да старац брзо оропу, остари и умре прије времена. То је било овако: Био је користољубив, те већи дио новца даде на мјеницу једном трговцу. Трговац банкротира, и ништа му не могао вратити. Оставши без новца, старац промјени храну и изгуби здравље и живот. Јењено се три пута — у 30. 62. и 70. години, и сва три пута узимао је младе дјевојке.

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

БУДАПЕШТ, 19 децембра. — У сабору велики пореди. Сједница обустављена. Кад се опет наставила Бауфи је хтио говорити али се није могао чути, него само стенографи. Услед буке сједница затворена. Предстоје нови двобоји.

СОФИЈА, 20 дец. — Народно собрание је затворено.

БУДАПЕШТ, 20 дец. — Парламентарне ферје трајаће до 23/1.

ПЕТРОГРАД, 20 дец. — Цар је примио њемачког посланика Радолана у аудијенцији.

АТИНА, 20 дец. — Поводом напменовања Принца Ђорђа измијењене су денеше особито топле измјеђу грчког Краља и црногорског Краља.

БУДАПЕШТ, 21 дец. — Посланик Хорански послао је министру-пресједнику Бауфију свједоке. Сјутра ће бити двобој пиштолама.

ПАЗИЗ, 21 децембра. — Форпримајући дипломатско тијело изјавио је симпатије према суверенима иностранцијем. Нагласно чврсту одлуку чувати мир. Генерал Цурлинден, који је предводио депутацију официра, изјавио је вјерност војске законима, и своју оданост само части отаџбине.

БЕРЛИН, 21 децембра. — Цар се мало нахладно, и с тога није могао примати на нову годину.

ПЕТРОГРАД, 21 дец. — Поводом јубилеја војничке медицинске академије, Цар Вилхелм је честитао Цару. Денеша свршава се најбољим јем увјеравањем високога поштовања и непромјенљивог пријатељства према Цару, чији се вазавије добар брат.

БУДАПЕШТ, 21 дец. — Бауфи је отпутовао у Беч. Двобој са Хоранским је одложен док се врати.

ХАВАНА, 21 дец. — На први дан од године развијена је америчка застава а испуштена шпанска, уз акламације животиња народа.

ВАШИНГТОН, 22 дец. — Генерал Огис телеграфира да је Агвиналдо ишчезао.

ЊУЈОРК, 22 дец. — „Хоралд“ доноси из Вашингтона, да су у сједници Кабинета саопштене важне вјести од генерала Огиса, ком су упућене важне инструкције, односно држања према усташима на острву Лусону, гдје је позавољеници придржавају отпор против Американаца.

ПЕТРОГРАД, 22 дец. — Изашао је Петров умирење да је министру финансија амортизирање 75 милиона, што је најбољи одговор вјестима о финансијској катастрофи. Питав се новоборба, да ли је представници финансијског свијета не пристају управљати министру финансија, односно закључава новог зајма.

ОРАО, СРБОБРАН

најбољи српски календари могу се добити у Књижари

Калуђеровића

ЦЕТИЊЕ.

(2—2)

Свима напшјема сродницима и пријатељима јављамо тужну вијест да се је преселно у вјечност наш никад непрежаљени муж односно отац

РИСТО КАНАЂЕВИЋ,

посље дуге и тешке болести 16 Децембра у вече, у 80 години свога живота.

Особито захваљујемо Његовом Вишесекретарству господину Митрополиту Митрофану, који је за вријеме покојниково болести распитивао и најмилостивије понуде пудио.

Сматрамо за дужност благодарити и свима онима који покојника за вријеме боловања похађали и при спровођу учествовали. Такође нек је хвала г. Архимандриту Михаилу Церовићу, протопресвитору Крсту Матавићу, који је опјело извршио, г. г. Зэфу Ђурчији, Ноц Кодоли, браћи Спасића, Мићу Баровићу управитељу опшгине, Јаку Дреци, Вуку Ј. Мартиновићу и Живку Ђулашовићу.

А нарочита нек је хвала г. г. барјактару Милану Космајцу, Спасу Михаиловићу, Николи Ђон Гули, Богдану Пекову Мартиновићу, Николи Нук Даки и Ноци Палу, и свијема онима који покојника до вјечне куће испратили и с тим спровођу увеличавали.

Цетиње, 18 децембра 1898.

О жалосници:

Супруга Стане; сина Јован; шћери Марија и Анђе.

ОБЈАВА.

Возна понита полази сваки дан од Цетиња за Котор у подне — осим: сриједи кога дана полази у 8 сати у јутро и стиче у Котор у 2 сата по подне, има везе са брзовозним паробродом Унгар.-Хрв. Друштва који полази исти дан у 3 сата по подне из Котора за Ријеку (Фјуме) и осим петка ког дана полази у 10 сати прије подне и стиче у Котор у 4 сата по подне, има везе са брзовозним паробродом Лојидног Друштва, који полази исти дан у 6 сати по подне из Котора за Трст.

Из Котора за Цетиње возна понита полази сваког дана у 5 сати у јутро и стиче на Цетиње у 11 сати прије подне.

Из Цетиња за Подгорицу полази сваки дан у 12 сати на подне и стиче у Подгорицу у 6 сати по подне.

Из Подгорице за Цетиње полази сваки дан у 5 сати у јутро и стиче на Цетиње у 11 сати прије подне.

Из Подгорице за Никшић полази сваки дан у 5 сати у јутро и стиче у Никшић у 11 сати пр. под.

Из Никшића за Подгорицу полази сваки дан у 12 сати на подне, стиче у Подгорицу 6 сати по подне.

С Приштина за Бар полази сваки други дан (почевши на 1 септембра ов. год.) у 6 сати прије подне, долази у Бар у 6³/₄, полази из Бара за Вир у исте дане у 7 сати прије

подне, долази на Вир у 12 сати на подне.

С Вира за Бар полази сваки други дан (почевши на 2 септембра ов. год.) у 6 сати прије подна, долази у Бар у 11 сати, а полази за Пристан у исте дане у 11¼ сата прије подне, долази на Пристан у 12 сати на подне.

Цетиње, 31 августа 1898.

У п р а в а
Књ. Цр. Пошта и Телеграфа.

О Б Ј А В А.

Са овим се износи на јавну продају до 1 Јануара идуће 1899 год. двије једнокатне куће Мила Јанкова Думовића, постојеће једна до друге у линији главне улице у оvd. новој вароши код Врбе, ограђене по новом плану; једна је дугачка 11 метара са зидовима, има 4 сухоте (собе), и за истом 4 тезе и припадајућу баншту, друга је дугачка 10 а широка 5 метара и 30 цм. са 2 сухоте и припадајућом банштом за измиру његових дугова. Такође исто, износи се на продају и кућа једнокатна Гордане Маркове Думовић у исту линију главне улице нове вароши, са 2 сухоте, дугачка 11 а широка 7 метара са зидовима и припадајућом банштом до истог дана као и горње двије.

Ко би желио поменути куће купити, нека се пријави на 1 Јануара идуће године у овој Управи, кога ће се дана уступити понудиоцу највише цијене.

Цетиње, 15 октобра 1898.

Број 1907.

УПРАВА ВАРОШИ ЦЕТИЊА.

3—3

О Б Ј А В А.

Овијем се износи на јавну продају од данас до 15 Јануара 1899 године, једнокатна кућа Марка Ђиновиха, постојећа у линији главне улице оvd. нове вароши за измир његових дугова; иста је дугачка 9 метара, а широка 6½ метара са зидовима; садржи двије сухоте, има припадајућу баншту.

Ко би желио купити поменути кућу, нека се пријави 15 Јануара идуће године, којег ће се дана дати понудиоцу највише цијене.

Број 2224.

Цетиње, 2 Децембра 1897.

УПРАВА ВАРОШИ ЦЕТИЊА.
(3—4)

О Б Ј А В А.

Овим се износи на јавном инканту кућа са једном сиошницом, обором и зградом, Суља Османовића, постојећа у старој вароши у такозваној „Ћубовић махалу.“ Поменуто имање Суд продава за измир Суљових презадужених дугова.

Ко би желио купити речену кућу — тај нека се пријави потписатој управи, 20 јануара 1899 године, којег ће се дана иста подписати понудиоцу највише цијене. —

Број 1652.

Подгорица, 16 дец. 1898.

Управитељ вароши
Кан. Ст. Ранковић.
(2—3)

ПОЗИВ НА КУПОВИНУ СРЕЋАКА

XVII. ДРЖАВНЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

Ова од државе установљена и гарантована повчана Лутрија, састоји се из 300.000 срећака са 15000 згодитака, подијелених у пет класа једномјесечног вучења у току за пет идућих мјесеца, почињући од 4. Јануара 1899 год.

Главни су добитци почињући од I класе и то: 20.000, 25.000, 30.000, 35.000 а достижу у петој класи:

1. Премија динара 200.000 у сребру;

1. Добитак динара 100.000 у сребру,

Са још: 70.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 15.000, и т. д.

Укупна свота новаца која се издаје на добитке износи:

Динара (франка) 3220.000 у сребру.

Срећке (лозови) за I класу коштају:

Цијела срећка фиор. 10 и 60 нов.; ½ срећке фиор. 5 и 30 нов.; ¼ срећке фиор. 2 и 65 нов.; ⅛ срећке по фиор. 1 и 33 новчића.

Уплату за срећке, најбоље је шиљати са поштанском упутницом или у писму са означеном вредношћу.

Кад примимо уплату, одмах дотичном шаљемо поручене оригиналне срећке, а по вучењу и званичну „Листу“ од извучених добитака.

План са правилом ове лутрије, свакоме на захтјев бесплатно шаљемо.

Ко жели играти на овој лутрији, нека се изволи непосредно на нашу фирму обратити.

БОРЉЕ Р. ОДАВИЋ и КОМП.

мењачи новаца у Београду.

NB. Из наше радње добивени су и исплаћени највећи добитци од динара: 200.000, 100.000, 70.000, 50.000, 40.000 и т. д.

(3—4)

КЛАСНА ЛУТРИЈА

ДОВИТАК ОД 300.000 ДИНАРА

КОЛЕКТУРА

КОКАНОВИЋА И ВАСИЋА у БИОГРАДУ,

ОВЛАШЋЕНИ ПРОДАВЦИ

КРАЉЕВСКО СРПСКЕ ДРЖАВНЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

ЗА ПРИВРЕДНЕ ЦИЉЕВЕ

ОДПОЧЕЛА ЈЕ ПРОДАЈУ СРЕЋАКА 17-ТОГ КОЛА КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ,

КОЈА ИМА ПЕТ КЛАСА И СТОГА

ПОЗИВА ИГРАЧЕ

на судјеловање у игрању, у 17-том колу ове Лутрије напомињући у једно да је срећа, као и до сада увијек, била наклоњена нашој радњи, те су без мало сви главни добитци у прошлом колу пали на срећке, које је наша радња продала својим играчима и да су сви ти добитци исплаћени одмах и без икаквих одбитака.

И у овом колу играју 300.000 срећака, од којих, по утврђеном распореду у пет класа 15.000 морају се извући са добитцима; значи дакле да,

ПОЛОВИНА СРЕЋАКА ДОБИЈА

Цјелокупна сума за исплату добитака у овом колу, која ће се играчима исплатити износи суму од

ДИНАРА 3,220,000 У СРЕБРУ

А подијељена је на овакве добитке

1. ПРЕМИЈА 200.000 ДИНАРА.

1 од 100.000 динара	1 од 4.000 динара
1 " 70.000 "	1 " 3.600 "
1 " 50.000 "	1 " 3.000 "
1 " 40.000 "	1 " 2.500 "
1 " 35.000 "	21 " 2.000 "
2 " 30.000 "	114 " 1.000 "
1 " 25.000 "	10 " 600 "
2 " 20.000 "	180 " 500 "
2 " 15.000 "	230 " 400 "
1 " 14.000 "	290 " 300 "
1 " 12.000 "	40 " 250 "
5 " 10.000 "	350 " 200 "
1 " 8.000 "	10939 " 150 "
1 " 7.000 "	962 " 120 "
1 " 6.000 "	933 " 90 "
11 " 5.000 "	894 " 60 "

Према овоме, срећан играч у повољном случају може од један пут добити:

300.000 ДИНАРА

Свака класа има своје вучење

ВУЧЕЊЕ I КЛАСЕ БИЋЕ 5 ЈАНУАРА 1899 ГОД.

Цијена срећака је за све класе подједнака:

и то једна цијела срећка за I класу, кошта динара 24; половина дин. 12; четвртина дин. 6; и осмина дин. 3.

Наша радња продаје срећке, како за Србију и српске покрајине, тако и у све стране државе.

Поручбине Срећака вршимо брзо и тачно, а по сваком вучењу шаљемо купцу, бесплатно, листу о извученим добитцима.

Уплату за срећке ваља слати непосредно подписаним овлашћеним продавцима. Најлакше и најпоузданије поштанском упутницом, а гдје нема упутничког саобраћаја, најбоље је слати новац у писму са означеном вриједношћу.

Срећке се шаљу купцима, чим се уплата прими.

На захтјев шаљемо бесплатно план играња са званичним правилом ове лутрије.

Београд, Новембра 1898 год.

Кокановић и Васић

Краљ. Срп. овл. продаваоци срећака у Београду.

(4—6)